

I Jää Maal

Kas vastab tõele, et 2/3 Maa mageveest on jäätunud liustikesse?

Jah

Ei

II Jää omadused

Plastpudelitesse valati sama kogus vett. Üks pudel pandi külmiku jääkappi, teine jäi sooja tuppa. Kummas pudelis on jää? Pudel valge korgiga või punase korgiga.

Miks ei kasutatud klaaspudelit?

Mis juhtuks talvel järvedega, kui jää oleks raskem kui vesi?

Milliseid jää omadusi need näited kirjeldavad?

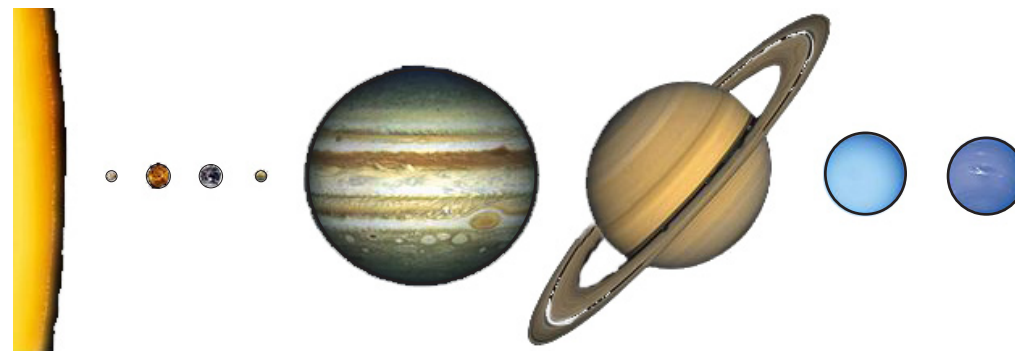
1) _____

2) _____

3) _____

III Jää kosmoses

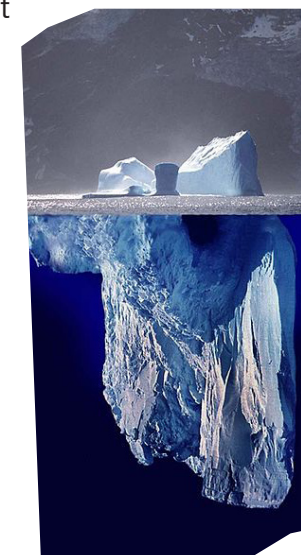
- Märgi joonisele *, kus võib Päikesesüsteemis leida jääd.
- Vajadusel täienda joonist puuduvate taevakehadega

IV Jäämägi veeringes

Vaata III korruse kinosaalis filmi veeosakese teekonnast läbi jääaegade Saadjärve.

- Koosta filmistsenaarium või koomiks veemolekuli seiklustest pildil olevast jäämäest Sinu kehasse.

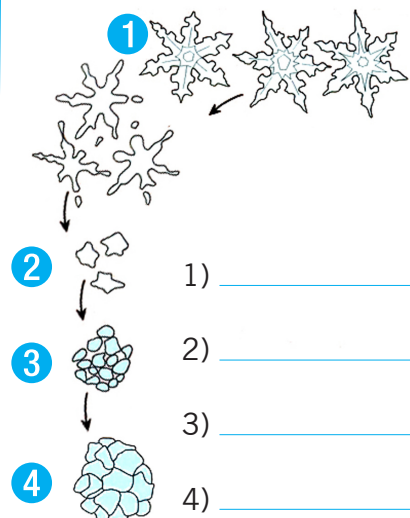
I Mida teame jääajast?

Kas väide on vale 😞 või õige 😊?

1. Viimasel jääajal oli Eestis jää kaks korda paksem kui tänapäeva Antarktilisel. ☹️
2. Jääajal elasid Eestis mammutid. ☹️
3. „Lumepallimaailma“ nime all tuntakse Maa ajaloo kõige karmimat jääaega, kui kogu planeet oli kaetud jääga. ☹️
4. Jääaeg ei olegi lõppenud, vaid kestab edasi Gröönimaal ja Antarktilisel. ☹️
5. Maa ajaloos on olnud jääaegu, mil liustikud levisid ainult lõunapoolkeral. ☹️
6. Jääajal oli Euroopas ainult üks aastaaeg – talv. ☹️
7. Jääaja inimene küttis liustikel põhjapõtru, mammuteid ja teisi saakloomi. ☹️

II Kuidas tekib liustikujää?

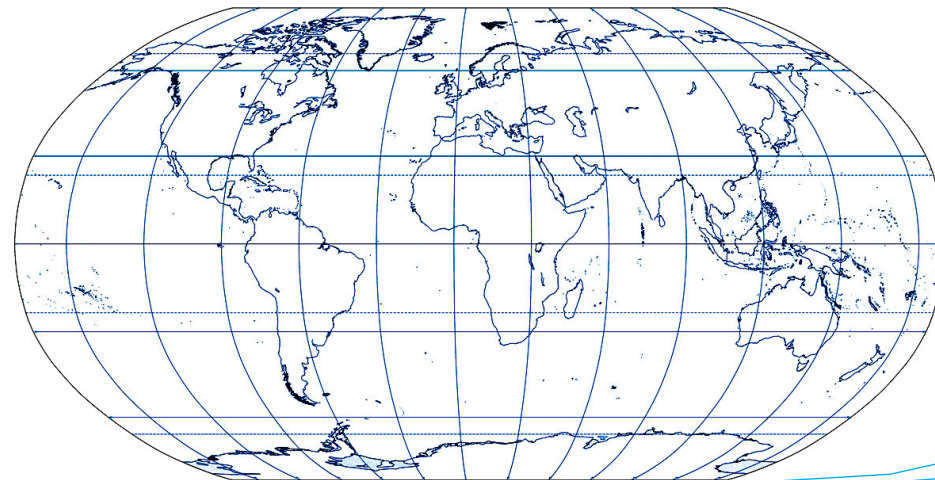
Kirjuta joonise juurde, kuidas nimetatakse erinevaid liustikujää tekke etappe.

Miks ei teki Suurel Munamäel liustikku?

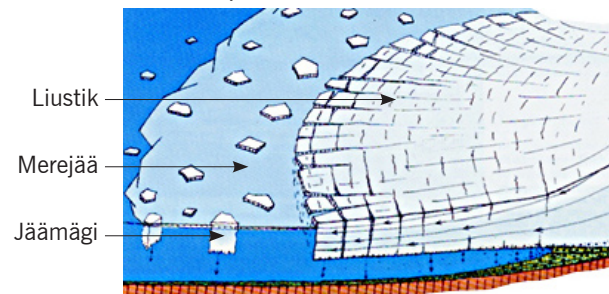
III Jääaja maakaart

Märki kaardile viimase jääaja liustike leviala ning tänapäevased mandriliustikud – jääkilbid.

IV Liustikud ja jäämäed

Kus võib tänapäeval sellist nähtust esineda?

Arutlege, mis võib juhtuda jäämäel matkava seltskonnaga, kui jäämäe veetalune osa kiiresti sulab.

Kas teadsid, et

- Umbes 9/10 jäämäest on vee all.
- Teadaolevatest suurim jäämägi eraldus 2000. aastal Antarktikas Rossi šelfiliustikust Selle esialgne pindala oli 11 000 km² (Eesti pindala 45 227 km²).
- Kõrgeim teadaolev jäämägi on olnud 168 m kõrge. Umbes nii kõrge on 55-korruselise pilvelõhkuja.
- Kui jäämägi sulab, siis teeb ta kihisevat häält. See hääli tekib jää sisse löksu jäänud õhumullide vabanemisel.